

COMUNICATO n. 684 del 26/03/2025

Zungmindarhaitn, augetoalt mearar baz 720 tausankh euro von provintziàl Font

[Cimbro] Pittnan provedimént ågenump vodar provintziàl Djunta vorgelekk von vorsitzar Maurizio Fugatti izta khent detzidart bia auzotoala 'z gèlt von provintziàl Font augelekk zo schütza di zungmindarhaitn, in gântzan dar Font hatt drau vor di djar 2025/2026 726.517,24 euro. Dòpo azta iz khent gevorst un zuargètt dar zbingesche parér vodar Konferentz von Zungmindarhaitn bodase iz gehalten atz 28 von vorgånate månat von hoachnach, izta o khent besteteget di möglikkait zo umzobèksla in 20% von gântz Font zbisnen in meararn toaln, nå bia 'z khinta vür dar progråmm un azta hebatn auzzovalla nåuge bomen nèt sait gest vürgestèllt. Di Djunta hatt ågenump åndre provediméntn o, hërta boda ågian di schützung von ètnesche, kulturåln un linguistik khennzaichan von ladinar, möknar un zimbar fòlk boda lem in di lentar vodar Provìntz. Darzuar bia auzotoala in Font augelekk zo schütza di zungmindarhaitn soinda khent zornìrt a drai initziativan zo finatziara un åndre schützt vorz djar 2025, darzuar izta khent ågenump dar progråmm vor bazta ågeat di informatziong in di zung von zungmindarhaitn. Disar iz a bichtegar briauf, ombrómm 'z gesetz macht auz ke aniaglana kamòuschaft von zungmindarhaitn hatt rècht zo haba informatzionen in soi muatarzung. Un no, izta khent untargelekk gèlt zo lazza seng di kanél ORF 1 un ORF SPORT vodar österraichege televisiong in di lentar boda lem di stòregen zungmindarhaitn un in da gântz autonome Provìntz vo Tria.

Dar provedimént boda ågeat bia auzotoala in provintziàl Font vor di Zungmindarhaitn gitt zuar 462.306,79 euro vor hilfan auzohalta di informatziong in di zung von zungmindarhaitn. An toal von Font vo 68.530,45 euro, anvétze, khint genützt vor initziativan boda hãm an groazan vèrt vor di schützung von fòlk von zungmindarhaitn, initziativan boda soinn khent zornìrt vodar provintziàl Djunta un vorgelekk vo lânt vüarom, provintziåln kulturinstitut, lânt emtar un åndre öffentleschen vüarom. Vor di arbat vürgetrakk von Comun General de Fascia vor da linguistik plånung zo schütza un zo geba vèrt dar ladinar zung, un vor da kulturål arbat soinda khent untargelekk 175.680 euro, anvétze a toal vo 20.000 euro soinn khent zuargètt garade in emtar vodar Provìntz vor arbatn vürgevüart sèlbart.

Di initziativan finantziart un di schützt zuargètt vorz djar 2025, anvétze, soinn mearare un soinn khent vorgelekk von schualn un von möknar un zimbar Kulturinstitut, baispiel dar prodjèkt "Summer club 2025" boda hatt 'z zil zo nütza da möknar zung in da untarschual, odar no dar prodjèkt "Schualpuach diario scolastico 2025-2026", boda innhaltet sprüch in di zimbarzung, pildar, khurtze stördjela boda zoang bazzez iz 'z lem vodar zimbar kamòuschaft. "Workshop plurilingui/Spilhu' en Bersntol", iz an åndadar prodjèkt boden iz khent zuargètt dar schützt, ditza iz an labor in da möknar zung vor schiar 120 studjènt boda hãm zbisnen in 13 un in 18 djar, gegruntet aftnan tisch spil boda innhaltet an bege au pan Bersental. 'Z zil von prodjèkt "Låntlich, Zung un Kultur" iz daz sèll zo halta lente di zimbarzung in di schualn vodar Hoachebene auz baz in da untarschual vo Lavròu boda di zimbarzung khint sa gelirnt. In disan prodjèkt bartma ren vo bia ma hatt gelebet, bele traditzionen 'z soinda, vo bo 'z khemmenda her di zuarnem un di lântnem vodar gântzan Hoachebene.

Dar programm vor di informatzion in di zung von zungmindarhaitn vorz djar 2025 vorlekk, azpe ma hatt sa khött, auzohalta un zo schütza initziativan vor di komunikatzion in di zungen von zungmindarhaitn un in da gelaichege zait darkhennt berdase macht o. Zbisnen disan initziativan soinda: daz mindarste zbuantzekh saitn vo “Liaba Lait” aftnan fòldjo vodar provìntz gemacht von Bersntoler Kulturinstitut; un sovl in di zimbarzung “Di Sait vo Lusérn” vürgetrakk von Kulturinstitut Lusérn; dar möknar teledjornàl “Sim to en Bersntol” aftna televisiong vodar provìntz hèrta vürgetrakk von Bersntoler Kulturinstitut; un dar teledjornàl “Zimbar Earde” aftna televisiong vodar provìntz un atz TVA Vicenza un “Dar Foldjo” poade gemacht von Kulturinstitut Lusérn; di kürs vor di zimbarzung boma vennt afte plattform “Zimbar Mediatèk” hèrta von Kulturinsitut Lusèrn.

Vor da ladinar kamòuschaft, anvétze, darzuar in trasmisionen boda gian in televisiong gemacht in soi muatarzung un di djornél gemacht von Comun General de Fascia, soinda di trasmisionen afte radio un in schütz zuargètt in boch djornàl “La Usc di Ladins”, gemacht vodar feroine “Union Generèla di Ladins dla Dolomites”.

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

(cdt)